

Govern d'Andorra

Quina informació podem donar a les víctimes de tràfic d'éssers humans sobre els seus drets?

És important que les víctimes de tràfic d'éssers humans coneguin els seus drets, reconeguts per l'ordenament jurídic andorrà, i que disposin dels recursos específics per a la seva atenció.

Els drets als quals pot acollir-se una víctima de tràfic d'éssers humans són:

❖ Servei d'atenció integral (Savteh)

Per atorgar la protecció prevista, tan aviat com el Cos de Policia o qualsevol organisme o persona tinguin coneixement d'indícis que algú és víctima del tràfic d'éssers humans, ho comunicaran al Servei d'Atenció a Víctimes del Tràfic d'Éssers Humans (Savteh). Aquest organisme, que depèn de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat del Ministeri d'Afers Socials, Joventut i Igualtat, assignarà immediatament una persona de referència per a la víctima, que la pugui acompanyar en tot el procés d'identificació i d'obtenció del benefici del període de reflexió i de les prestacions socials corresponents. Segons l'article 11 de la Llei 9/2017, del 25 de maig, de mesures per lluitar contra el tràfic d'éssers humans i protegir-ne les víctimes, el Savteh és un servei que ofereix una atenció pluridisciplinària relacionada amb la protecció, la informació, l'orientació, l'assessorament i la recuperació de les víctimes.

❖ Identificació

Les víctimes del tràfic d'éssers humans han de ser identificades de manera formal pel Cos de Policia, d'acord amb l'article 1 de la Llei 9/2017, del 25 de maig, de mesures per lluitar contra el tràfic d'éssers humans i protegir-ne les víctimes, i l'apartat 6 del Protocol d'actuació per a la protecció de les víctimes de tràfic d'éssers humans. Aquesta identificació la duen a terme equips professionals especialment formats a aquest efecte, que segueixen uns procediments i uns criteris d'identificació acordats prèviament.

❖ Període de recuperació i de reflexió i permís de residència

Els drets previstos a l'article 7 de la Llei 9/2017 i a l'apartat 10 del Protocol, relatius al termini de tres mesos (prorrogable per un altre període de tres mesos) de restabliment i de reflexió, tenen com a objectiu que la víctima pugui escapar de la influència de les persones traficants, recuperar-se i decidir si vol cooperar amb les autoritats en la investigació del delictes. També es possibilita l'obtenció del permís

de residència, en el cas que la persona identificada com a víctima sigui estrangera i estigui en una situació administrativa irregular. A l'expiració del període de reflexió, s'ha d'informar la víctima de tràfic d'éssers humans que, si ho vol i compleix els criteris establerts, hi ha la possibilitat d'expedir un permís de residència renovable.

❖ **Assistència**

Dret a totes les prestacions, tant per a les víctimes del tràfic d'éssers humans com per als seus fills i filles menors d'edat, d'acord amb l'article 8 de la Llei 9/2017 i l'apartat 9 del Protocol, especialment sobre la possibilitat de beneficiar-se d'algun dels recursos assistencials, com:

- Accés a un pis d'acollida.
- Assistència mèdica.
- Assistència psicològica.
- Cobertura sanitària del 100% de les despeses que se'n derivin.
- Atenció social i cobertura de les necessitats bàsiques (manutenció, higiene personal, allotjament i roba).
- Rebre assessorament i informació.
- Accés al sistema d'ajuts a l'estudi, quan es tracti de menors en edat d'escolarització obligatòria.
- Procurar l'accés al mercat laboral, a la formació professional i a l'educació.
- Servei de traducció i interpretació.

La concessió d'aquestes prestacions no es pot condicionar a la voluntat de les víctimes de testificar en el marc del procés penal que se segueix contra les persones traficants.

❖ **Assistència jurídica**

Els articles 2.1.g, 18.3 i 19.4 del Decret 98/2021, del 24-3-2021, d'aprovació del Reglament del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades reconeixen el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, amb independència de la seva nacionalitat i de la seva situació d'immigració, a les víctimes de tràfic d'éssers humans en els processos judicials que portin causa, directament o indirectament, de la seva condició de víctimes.

❖ **Protecció de la vida privada i de la identitat**

Les dades personals de les víctimes no poden ser fetes públiques i només es poden emmagatzemar amb finalitats legals específiques. El seu ús no ha de permetre de cap manera identificar les víctimes.

❖ **Protecció durant i després de la investigació i el procediment penal**

Els drets previstos en l'apartat 9, paràgraf 1, del Protocol preveuen la protecció contra eventuais actes de represàlia o d'intimidació potencials, durant i després de les investigacions i de les actuacions judicials contra els autors, si escau. Aquesta protecció pot incloure una protecció física.

❖ **Repatriació i retorn**

Els drets previstos a l'apartat 11 del Protocol i a l'article 9 de la Llei 9/2017 inclouen el dret de sol·licitar el retorn assistit al país de procedència o el desplaçament a un altre país que sol·liciti la víctima, així com al pagament de les despeses generades. Aquest desplaçament s'ha de portar a terme amb respecte per la seguretat i la dignitat de la víctima, fent una avaluació dels riscos en què pot incórrer.

❖ **Procediments judicials**

Els drets previstos en els articles 14 i 18 del Codi de procediment penal i en l'apartat 9, paràgraf 2, del Protocol d'actuació per a la protecció de les víctimes de tràfic d'éssers humans van referits a l'exercici de l'acció penal i l'acció civil.

❖ **Menors d'edat**

Segons l'apartat 12 del Protocol, a més dels drets esmentats que s'apliquen a totes les víctimes del tràfic d'éssers humans, els infants, tenint en compte el seu interès superior, es beneficien de les mesures de protecció especials següents:

- Assignació d'un/a representant legal a les persones menors d'edat no acompanyades perquè les representi i actuï en l'interès superior de l'infant.
- Prestació immediata d'assistència, suport i protecció. Aquestes mesures han de vetllar per la integritat física i psíquica de l'infant o adolescent, així com per la seva educació.
- En cas de no estar acompanyats/des, se'ls ha de prestar una atenció especial pel fet de ser particularment vulnerables, i fins que es trobi una solució permanent s'han d'aplicar mesures d'acolliment adequades a les necessitats de l'infant o adolescent. Igualment és necessari adoptar les mesures adients per establir la identitat, la nacionalitat o el lloc de procedència, així com disposar de les eines per localitzar la seva família.
- Adopció de mesures de protecció addicionals durant les entrevistes i les exploracions que es duguin a terme en les investigacions i les actuacions judicials. En aquest sentit, l'entrevista s'ha d'efectuar al més aviat possible, en les condicions adequades, amb la presència del/la fiscal i assegurant la presumpció de minoria d'edat en cas de dubte.
- Abans de procedir a una eventual repatriació es farà una avaluació dels riscos i la seguretat que pot comportar, i només es durà a terme si garanteix l'interès superior de l'infant. Així mateix, cal assegurar que al país d'origen hi ha una persona per fer-se càrrec de la persona menor d'edat.